

OBITUARI

De com t'enyorem, Lluís de Torres Espuny

Del que sabem de tu perquè ens ho has contat. Vas néixer a Tortosa el 1935. Sempre lligat als estudis, vas fer el batxillerat a l'Institut d'esta ciutat. Et vas llicenciar en Farmàcia (1960) i Biologia (1961) per la Universitat de Barcelona. Treballas de professor de ciències i col·labores amb el Dr. Oriol de Bolòs (CSIC) i al Bundesanstalt für Vegetationskartierung d'Alemanya amb el Dr. Tüxen en cartografia de la vegetació. Entre 1966-77 vas exercir de catedràtic de Ciències a l'Institut de Tortosa.

El 1969 la llei Fraga va imposar l'estat d'excepció a tot el territori espanyol conseqüència dels moviments socials mundials. Es va tancar la Universitat amb la justificació "d'evitar arrossegar el jovent a una orgia d'indisciplina i nihilisme". Des de governació es passa l'ordre a la brigada politicosocial de fer les detencions pertinents. A Tortosa s'assenyala Agustí Forné, Manolo Pérez, Francesc Mauri, Lluís de Torres i Fernando de Torres, que s'escapà. Se'ls va enviar a la presó de Tarragona fins que el tribunal d'ordre públic va desestimar la denuncia.

La passió botànica no l'abandona, continua amb les exploracions cada vegada més intenses i centrades en l'estudi de la *Flora del Port* que acaba sent la seua tesi doctoral (1988). El 1988 forma part del Grup d'Experts que treballen sobre el nou Batxillerat de Ciències, posteriorment al Centre de Documentació i Experimentació de Ciències (CDEC) a Barcelona, en el programa *Plantes a l'Aula*, es desplaça a la Universitat de Cambridge (Anglaterra), col·labora en el programa *Fast Plants* (Plantes Ràpides) i posteriorment a la Universitat de Madison (Wisconsin, USA) per treballar conceptes de Genètica. Projecte *Nature and Archaeology*, University of Sheffield amb el Dr. John G. Hodgson.

Del que sabem de tu perquè ho

Grup EbreRecerca

hem viscut. Va ser el 2003 quan vàrem formar el Grup de Recerca Científica de les Terres de l'Ebre, que darrerament ha assolit el nom de Grup EbreRecerca. Inicialment ens vam centrar en la recerca i classificació de les plantes del Port, quins moments més entranyables ens arriben de totes aquelles sortides, recollint i reconeixent plantes que havies classificat! De com les teues explicacions anaven calant, amb la didàctica i la pedagogia que aportaves ens feies participar intensament de les emocions que vivies vers aquelles plantes i plantes que anàvem trobant a mesura que avançàvem costa amunt i costa avall.

Recordem especialment aquelles contínues sortides patejant tots els indrets, racons i raconets del Port.

De noves troballes no en faltaven, així també ja anàvem prenent notes de l'organització geològica d'este magnífic massís rocós.

Aquelles intenses reunions on valoràvem els plec de plantes que havíem fet i després l'estudi i descripció dels petits detalls que permetien classificar el material que recollíem. Aquelles llargues tardes de treball amb lupa binocular intentant determinar els trets característics de diferents espècies. A talls d'exemple recordem el gènere *Hieracium*. Amb la teua direcció, sempre segura en tots els detalls que apuntaves: "mira si te glàndules foliars, són grans o menudes? Es veuen pèls simples o glandulífers? Els pèls són estrellats? Els al·vèols amb pocs o molts cilis curts o allargats? ... Fes una foto d'este

detall..." La tarda havia passat a ser nit, havíem classificat les vuit espècies majoritàriament endèmiques del Port. Òbviament van ser moltes tardes i dies compartits per anar elaborant tot el treball bàsic que després va acabar publicant-se en els tres llibres de *Plantes del Port*: (I) *Equisets i falgueres, arbres i arbustos, arbres monumentals* (298pp); (II) *Mates i plantes herbàcies angiospermes dicotiledònies* (559pp); (III) *Plantes herbàcies angiospermes monocotiledònies, arbres singulars* (423pp).

I no cal dir com des d'un bon principi, en les converses sobre temes socials, polítics i valors humans, vas anar transmetent al grup tant la teua noble escala de valors com les teues profundes conviccions. Tanmateix, sempre amb la humilitat i discreció que et caracteritzava, lluny, molt lluny de mostrar cap tipus de vanitat. Només la teua passió per la botànica sobresortia en les anècdotes que aportaves de cada una de les plantes que anàvem classificant. El teu estimat Port ha estat el lloc singular on has treballat intensament per acabar publicant tres llibres de plantes amb més de 1.600 tàxons diferents on full darrere full es detecta la teua entranyable petjada, no només en les tantes i tantes aportacions, també en l'acurada redacció buscant la màxima senzillesa per a poder arribar a com més lectors millor. Vas seguir aportant idees, suggeriments i reflexions en els següents llibres, en totes les reunions del grup, com un membre, sempre actiu i interessat en el coneixement i divulgació del aspectes científics del nostre territori.

Revivint aquells moments tan entranyables, lentament..., ens evocuen un grapat de records de tants i tants instants viscuts al teu costat... i sabem que perduraran en el temps on es guarden les millors vivències. Va per tu, Lluís de Torres i Espuny.

